

1.1 ความเป็นมาของโครงการไฮเพอร์อินเตอร์เนชันแนลประเทศไทย

โครงการไฮเพอร์อินเตอร์เนชันแนลเป็นโครงการการกุศลสากลซึ่งได้ตั้งสำนักงานใหญ่อยู่ที่ เลขที่ 1015 South Luvesiana เมือง Little Rock รัฐ Arkansas ในประเทศสหรัฐอเมริกา ที่ลึกลับและดำเนินการพัฒนาสัตว์ ในเขตที่กำลังพัฒนา ด้วยแรงศรัทธาจากกลุ่มอาสาสมัคร และคริสตจักร โดยประมาณ 55% ของงบประมาณทั้งหมดในแต่ละปีเป็นเงินจากคริสตจักรต่าง ๆ ในสหรัฐอเมริกา 22% เป็นเงินบริจาคของบุคคลต่าง ๆ ที่มีจิตศรัทธา และอีก 23% เป็นเงินที่ได้มาจากมูลนิธิ บริษัทห้างร้าน พิพิธภัณฑ์ และดอกไม้ ฯลฯ เป็นต้น

1.1.1 วัตถุประสงค์ของโครงการไฮเพอร์อินเตอร์เนชันแนล

เพื่อเป็นการตอบสนองความรักของพระเจ้าที่มีต่อมนุษย์ทุกคน ทางโครงการไฮเพอร์จึงได้ทำพันธกิจร่วมกับผู้อื่น ในการช่วยเหลือผู้ยากไร้ และบรรเทาความอดอยาก ความยากจน โดย

- (1) จัดหาสัตว์เลี้ยงให้แก่ครอบครัวและชุมชนที่ต้องการ
- (2) ช่วยให้อาสาสมัครช่วยเหลือตนเอง และการแบ่งปันต่อผู้อื่น
- (3) ให้การศึกษาถึงสาเหตุของความยากจน และความอดอยาก

1.1.2 ประวัติความเป็นมาของโครงการไฮเพอร์อินเตอร์เนชันแนล

โครงการไฮเพอร์อินเตอร์เนชันแนล ได้ก่อตั้งขึ้นเมื่อ ค.ศ. 1944 โดย แดน เวส (Dan West) ซึ่งเป็นชาวนาอูยาในรัฐอินเดียน่า สหรัฐอเมริกา และเป็นผู้ซึ่งได้เป็นอาสาสมัครบรรเทาผู้ยากไร้ในช่วงสงครามกลางเมืองของประเทศสเปน โดยแจกจ่ายนมผงให้แก่เด็ก แต่เขายังไม่มีความพึงพอใจในวิธีการที่เขาเห็น จึงคิดหาวิธีการที่จะให้ผู้รับความช่วยเหลือเหล่านั้นสามารถช่วยเหลือตนเองได้ในระยะเวลาที่ยาวนาน หลังจากนั้นเขาก็ได้กลับมามาในสหรัฐอเมริกา และได้จัดส่งโคแม่สาว 18 ตัว ซึ่งได้บริจาคมาจากผู้มีจิตศรัทธาไปยังยุโรปโดยทางเรือ

ตั้งแต่เริ่มแรกถึง ค.ศ. 1983 นั้น โครงการไฮเพอร์อินเตอร์เนชันแนลได้จัดส่งโคมากกว่า 70,000 ตัว ให้กับประเทศต่าง ๆ 105 ประเทศ โดยส่งทางเรือ ทางอากาศ และทางบก ปัจจุบันได้มีการจัดหาพันธุ์สัตว์ภายในประเทศหรือประเทศที่ใกล้เคียง เพื่อเป็นการลดค่าใช้จ่ายในการจัดส่งในการจัดส่งสัตว์แต่ละครั้งนั้นจะมีอาสาสมัครคอยติดตามและดูแลด้วยทุกครั้งในการนี้ทำให้อาสาสมัครมากกว่า 7,000 คน มีโอกาสได้เห็นและสัมผัสประเทศต่าง ๆ

นอกเหนือจากพันธุ์โคแล้ว ทางโครงการไฮเพอร์ยังได้จัดส่ง แพะ แกะ กระต่าย สุกร ผึ้ง ลา กระบือ ปลา และสัตว์ปีกต่าง ๆ เป็นต้น

โครงการไฮเพอร์ ได้ร่วมมือและดำเนินงานกับ โครงการพัฒนาของคณะ คริสตจักรและองค์กรต่าง ๆ ทั่วโลก มาได้เกือบครึ่งศตวรรษแล้ว โดยมีเป้าหมายหลักการใหญ่ 2 ประการคือ

- (1) สิ่งที่โครงการไฮเพอร์ให้นี้ สามารถแพร่และเพิ่มพูนได้ทั้งในด้าน โภชนาการและ เศรษฐกิจ
- (2) สามารถแบ่งปันต่อผู้อื่นได้ จึงทำให้ผู้มีส่วนร่วมเกิดความภาคภูมิใจ ในตนเอง ดังคำสอนของพระเยซูที่ว่า "จงรักเพื่อนบ้าน เหมือนรักตนเอง" ทางโครงการ ไฮเพอร์จึงได้ให้ความช่วยเหลือ โดยไม่คำนึงถึง เชื้อชาติ ศาสนา และสิทธิ์การเมืองใด ๆ ดัง ตัวอย่างที่สนับสนุนหลักการนี้ คือช่วงที่เพิ่งสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 นั้น ทางโครงการไฮเพอร์ก็ ได้จัดส่งพันธุ์โคโดยทาง เรือ ให้แก่ประเทศผู้สงคราม เช่น ญี่ปุ่นและเยอรมัน เพื่อทดแทนสัตว์ที่สูญ เสียชีวิตในระหว่างสงคราม

สำหรับในประเทศไทยนั้น โครงการไฮเพอร์อินเตอร์เนชันแนล เริ่มให้การสนับสนุน กิจกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะกิจกรรมการพัฒนาปศุสัตว์บนพื้นที่สูง ตั้งแต่ปี 2517 เป็นต้นมา โดย เริ่มให้การสนับสนุนโครงการเลี้ยงโค แกะข้าวไทยภูเขาเผ่ามูเซอ (ลาหู่) ใน 21 หมู่บ้าน ซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยที่อาศัยอยู่บนพื้นที่สูงทางภาคเหนือของประเทศไทย ต่อมาได้ให้การสนับสนุนแก่ ชาวไทยภูเขาอีก 2 เผ่า คือ ชาวอีเกอ (อาข่า) และชาวกะเหรี่ยง ชาวไทยภูเขาดังกล่าว มีประเพณีการเพาะปลูกแบบดั้งเดิม คือ การทำไร่เลื่อนลอย และมีระบบเศรษฐกิจแบบยังชีพและพึ่งพาตัวเอง เมื่อจำนวนประชากรชาวไทยภูเขาเพิ่มขึ้น ความกดดันทางด้านพื้นที่ต้นทำกิน จึง เป็นปัญหาตามมา ประกอบกับความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะทรัพยากรการผลิตทางการเกษตรที่พบว่าดินมีความอุดมสมบูรณ์ลดลง ปัญหาการอพยพย้ายถิ่น เพื่อหาที่ดิ้นหนีเหมาะสมสำหรับการเพาะปลูก จึง เป็นปัญหาต่อเนื่องที่ตามมา สภาพดังกล่าวทำให้ ระบบเศรษฐกิจและการยังชีพของชาวไทยภูเขาเปลี่ยนแปลงไป ด้วยเหตุนี้การถ่ายทอดกิจกรรม การพัฒนาปศุสัตว์ จากโครงการไฮเพอร์อินเตอร์เนชันแนลจึงเริ่มขึ้น เพื่อวัตถุประสงค์ที่จะช่วย เสริมระบบเศรษฐกิจของชาวไทยภูเขาที่มีความมั่นคงมากกว่าเดิม ปัจจุบันกิจกรรมการพัฒนา ปศุสัตว์ของโครงการไฮเพอร์อินเตอร์เนชันแนลได้ทำการส่งเสริมไปแล้วทั้งสิ้น 161 หมู่บ้าน โดย

แยกเป็นหมู่บ้านของชาวไทยภูเขาเผ่ามูเซอ (ลาหู่) 94 หมู่บ้าน เผ่าอีเกอ (อาข่า) 46 หมู่บ้าน และ เผ่ากะเหรี่ยง 21 หมู่บ้าน ในจำนวนดังกล่าวมีหมู่บ้านของชาวพื้นเมืองรวมอยู่ด้วย 1 หมู่บ้าน การดำเนินกิจกรรมการพัฒนาบุคคลิ์ของชาวไทยภูเขาดังกล่าว ได้ดำเนินงานโดยผ่านองค์กรทางคริสตจักร ดังต่อไปนี้

• คริสตจักรแบ็บติสต์ลาหู่แห่งประเทศไทย (The Thailand Lahu Baptist Convention: TLBC)

คริสตจักรแบ็บติสต์กะเหรี่ยงแห่งประเทศไทย (The Karen Baptist Convention: KBC)

คณะกรรมการที่ปรึกษาอาข่า (The Akha Advisory Committee: AAC)

องค์กรทางคริสตจักรดังกล่าวจะเป็นหน่วยงานกลางในการประสานงานและดำเนินงานพัฒนาบุคคลิ์และประมงร่วมกับโครงการไฮเพอร์อินเตอร์เนชันแนลประจำประเทศไทย

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อประเมินผล

วัตถุประสงค์หลักของการวิจัยประเมินผลครั้งนี้ คือ ความพยายามจะค้นหาข้อมูลและหาคำตอบ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานของโครงการไฮเพอร์อินเตอร์เนชันแนลประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์รอง ดังนี้

1. เพื่อประเมินวิถีการส่งผ่านสัตรี (Passing on the gift) ของหมู่บ้านในโครงการ
2. เพื่อประเมินผลกระทบของกิจกรรมของโครงการที่มีต่อประชาชนในพื้นที่โครงการ
3. เพื่อประเมินการจัดการและการบริหารงานของโครงการ
4. เพื่อทราบความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การประเมินผลนี้ จะได้รับประโยชน์และเป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานของโครงการไฮเพอร์อินเตอร์เนชันแนลประเทศไทย ให้มีระบบการบริหารจัดการ ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ตลอดจนหารูปแบบที่เหมาะสม ที่จะให้โครงการดังกล่าวดำเนินไปอย่างสอดคล้อง เหมาะสมในพื้นที่สูงทางภาคเหนือต่อไป

1.4 ระเบียบวิธีวิจัยเพื่อประเมินผล

1.4.1 ขอบเขตของการวิจัยประเมินผล

การคัดเลือกพื้นที่ประเมินผลได้อาศัยข้อมูลจากเอกสารรายงานผลการปฏิบัติของโครงการ และได้รับร่วมกับเจ้าหน้าที่โครงการไฮเพอร์ คัดเลือกหมู่บ้านที่ประเมินผล ทั้งหมด 14 หมู่บ้าน ดังนี้

1. บ้านป่ากล้วยมุเซอ ตำบลแม่ไร่ อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย
2. บ้านชาแห้ง ตำบลแม่ไร่ อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย
3. บ้านห้วยหล ตำบลแม่ยาว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
4. บ้านนาหลวง ตำบลลบบ่อง กิ่งอำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน
5. บ้านโป่งป่าเข็ม ตำบลแม่สรวย อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย
6. บ้านจัดสรรอาษาใหม่ ตำบลดงมะตะ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
7. บ้านสันม่วง ตำบลบ้านจันทร์ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่
8. บ้านกัวโป่ง ตำบลบ้านจันทร์ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่
9. บ้านแจ่มหลวง ตำบลบ้านจันทร์ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่
10. บ้านห้วยห่านใต้ ตำบลบ่อแก้ว อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่
11. บ้านผาละบีใต้ ตำบลแม่จาง อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่
12. บ้านตมูเก ตำบลแม่จาง อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่
13. บ้านหนองเจ็ดหน่วย ตำบลบ้านจันทร์ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่
14. บ้านปางมะเเือ ตำบลบ่อแก้ว อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

1.4.2 กลุ่มตัวอย่างและการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการประเมินผลครั้งนี้ คือ กลุ่มเกษตรกรชาวเขาเผ่าลาหู่กะเหรี่ยง อาษา ซึ่งเป็นกลุ่มที่ได้รับการส่งเสริมกิจกรรมการพัฒนาบุคคลิ์ และงบประมาณจากโครงการ โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อมุ่งผลทางการศึกษาเฉพาะกรณี (The Case-Study Approach)

1.4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบลึก (Indepth Interview) โดยมีแนวทางการสัมภาษณ์
2. ได้เก็บข้อมูลจากเอกสาร รายงานความก้าวหน้าของกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ เพื่อประกอบการพิจารณาประเมินผล

1.4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและรายงาน ได้ทำในรูปของการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive) โดยเสนอผลการประเมินผลทั้งหมดเกี่ยวกับกิจกรรมแต่ละกิจกรรม และภาพรวมของโครงการ

PAYAP UNIVERSITY